

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

На правах рукопису

МАНЬКО Віктор Олександрович

**БАЛАНСУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ПЛАНУ ЕКОНОМІЧНОГО
І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ**

Спеціальність 08. 10. 03 - Міська і регіональна
економіка

А В Т О Р Е Ф Е Р А Т

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Донецьк - 1997

00754063 (P)

Дисертація є рукописом.

Роботу виконано в Інституті економіко-правових досліджень НАН України.

Науковий керівник - доктор технічних наук, професор
Крулькевич Михайло Іванович

Офіційні опоненти : доктор економічних наук, професор
Прокопенко Микола Дмитрович

кандидат економічних наук
Савенко Валентина Миколаївна

Провідна організація - Рада по вивченню продуктивних сил України НАН України (м.Київ)

Захист дисертації відбудеться "12" ЧЕРВНЯ 1997 р.
о 16 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради
Д 06. 09. 01 в Інституті економіко-правових досліджень НАН
України за адресою:

340048, м. Донецьк, вул. Університетська, 77.

З дисертацією можна ознайомитися у науковій бібліотеці
Інституту економіко-правових досліджень НАН України.

Автореферат розіслано " 8 " ТРАВНЯ 1997 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради Граніш В.В.

ДВ 37990

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

1. 1. **Актуальність теми.** Здійснювана в наш час перебудова в усіх ланках народного господарства спрямована на прискорення прогресивних соціально-економічних процесів в країні. В ході перебудови необхідно створити передусім нову систему планування, що забезпечить перехід від адміністративних засобів до здебільшого економічних засобів регулювання суспільного виробництва і соціального розвитку.

В реалізації глибоких перетворень економіки вирішальну роль відіграє мобілізація якісно нових джерел ефективного суспільного виробництва. Особливе значення серед цих джерел набуває чинник балансування показників плану економічного і соціального розвитку як країни в цілому, так і її регіонів.

Разом з тим науковий аналіз існуючих підходів до балансування показників планів соціально-економічного розвитку, форм, що склалися, засобів організації процесу планування на рівні регіону показує, що численні питання теорії, методичного забезпечення і практики даної роботи знаходяться ще в стадії розробки і є предметом творчих дискусій вчених. Прийнятий Верховною Радою України у 1992 році "Закон про місцеві Ради народних депутатів України та місцеве регіональне самоврядування" значно поширив можливості районів обласного підпорядкування у самостійному вирішенні ними значного кола економічних та соціальних проблем. Але ще чітко не визначені принципи і методи планування заходів щодо системного вирішення найважливіших економічних і соціальних завдань регіону.

ЛНБ ім. В. Стефаніка
АН України

В сучасних умовах господарювання підсилюється актуальність розробки теоретичних, методичних і практичних питань формування нової регіональної політики, центральною ланкою якої є економіко-організаційний механізм вияву та мобілізації регіональних резервів підвищення ефективності суспільного виробництва. Причому найбільш значні резерви економічного зростання лежать у сфері створення сталого рівноважного економічного стану регіону.

Світовий досвід економічними успіхами доказав перевагу господарського устрою, що базується на економічно самостійних, сильних регіонах. Незважаючи на важливість, ця область знань, тобто балансування показників плану економічного і соціального розвитку регіону, досліджена недостатньо.

Актуальність проблеми, відсутність наукових розробок щодо її вирішення та потреба у розробці методичних основ балансування показників плану соціально-економічного розвитку районів області зумовили вибір теми даного дослідження, його мету і завдання.

1.2. Мета дослідження - обґрунтування теоретичних положень, методичних і практичних рекомендацій щодо розробки та реалізації збалансованого плану економічного і соціального розвитку регіону.

Відповідно до поставленої мети визначено коло завдань, що вирішуються :

обґрунтувати місце і роль регіону області в системі народногосподарського комплексу країни на сучасному етапі;

здійснити класифікацію напрямків створення в регіоні ефективного підприємницького середовища;

визначити особливості процесу формування механізму організаційно-економічного розвитку регіону;

провести дослідження інвестиційного процесу формування програми економічного і соціального розвитку регіону;

запропонувати методичні основи стабілізації економіки регіону;

розробити математичні моделі динамічних балансів соціально-економічної системи в регіоні;

визначити шляхи підвищення ефективності планування соціально-економічного розвитку регіону;

обґрунтувати принципи реформування агропромислового комплексу;

запропонувати механізм взаємодії підприємств з регіональними структурами влади;

розробити принципи формування стратегічної, сбалансованої програми рішення найважливіших економічних і соціальних проблем регіону.

1. 3. Предмет та об'єкт дослідження. Предметом дослідження є система планування економічного і соціального розвитку на рівні регіону області.

Об'єктом дослідження в роботі обраний Мар'їнський район Донецької області, в складі якого є одночасно промисловий та сільськогосподарський потенціал.

1. 4. Методологія та методика дослідження. Науковою базою дисертаційного дослідження є матеріалістична діалектика, системний підхід, прийоми порівняльного та статистичного аналізу, закони і постанови Верховної Ради і Кабінету Міністрів України з питань економічного і соціального розвитку країни, науково-практичні розробки вітчизняних і зарубіжних вчених у галузі економіки і управління. У процесі досліджен-

ня застосовувалися засоби економічного та експертного аналізу, теорія ймовірностей, математична статистика і логіка.

Як джерело інформації використовувалися планові і статистичні дані Донецької області і Мар'їнського району, література вітчизняних і зарубіжних авторів з питань регіональної економіки і управління.

1. 5. Наукова новизна дослідження полягає у визначенні шляхів удосконалення процесу планування економіки регіону на основі балансування показників плану економічного і соціального його розвитку в умовах ринкових відносин.

В дисертації обгрунтовані такі основні положення :

головним завданням керівництва регіону є здійснення на госпрозрахунковій основі сумісної діяльності у розвитку виробництва і соціальної сфери з урахуванням взаємовідносин з державою і окремими її регіонами;

у регіоні повинно бути створено ефективне підприємницьке середовище з використанням економічних напрямків стратегічного планування господарської діяльності;

в рамках регіонального планування повинно здійснюватися: розподіл ресурсів, адаптація до економічної ситуації, координація і організаційне передбачення;

при виборі стратегії розвитку регіону необхідно враховувати синхронізацію організаційних механізмів у виробничій, фінансовій і соціальній сферах;

цілі і інтереси об'єктів регіонального управління узгоджуються на основі використання системи динамічних балансів економічних, соціальних та екологічних показників;

реформування районного агропромислового комплексу базується на збереженні цілісності підприємств і господарств,

інтенсивному впровадженні ринкових структур та широкому використанні всіх форм внутрішньогосподарського кооперування ; найбільш важливим в механізмі взаємодії підприємства з регіональними структурами влади є пристосування до вимог суспільства регіону;

розроблено принципи і концепцію стратегічної програми рішення економічних і соціальних проблем регіону, що забезпечують утворення економічно розвиненого, екологічно чистого регіону з високим рівнем добробуту і гарантією демократичних свобод громадян при зміцненні державності.

1. 6. Теоретична значимість роботи полягає у розвитку методичних положень регіонального планування в умовах переходу до ринкової економіки.

1. 7. Практична значимість результатів дослідження полягає в тому, що вони становлять складову частину програми економічного і соціального розвитку району області, є необхідними для формування нового механізму взаємодії підприємств і господарств з владними структурами регіону, є методичною базою планової організації господарської діяльності в рамках району області, здійснення його економічної і соціальної політики, обґрунтування інвестиційних і екологічних заходів.

1. 8. Апробація та впровадження результатів дослідження. Основні положення і результати дослідження доповідалися і обговорювалися на Міжнародній науково-практичній конференції з економіки і управління (м. Запоріжжя, 1995 р.), на науковій конференції в Донецькому держуніверситеті (м. Донецьк, 1995 р.), на міжнародному науково-практичному семі-

нарі в Інституті економіко-правових досліджень НАН України (м. Донецьк, 1996 р.), в Донецькій облдержадміністрації (м. Донецьк, 1996 р.).

Реалізація результатів роботи здійснювалася в комплексі з концепцією і програмою негайних заходів щодо вирішення найважливіших економічних і соціальних проблем у Мар'їнському районі Донецької області.

1. 9. Публікації результатів дослідження. По темі дисертації опубліковано 5 друкованих робіт загальним обсягом 2,0 др. арк., з яких 1,9 др. арк. належить особисто авторові.

1. 10. Структура та обсяг роботи. Мета і завдання дослідження зумовили таку структуру дисертації.

У вступі обгрунтовано актуальність обраної теми дослідження, сформульовано мету, завдання, предмет дослідження, дано характеристику наукової новизни і обгрунтована практична значимість роботи.

У першому розділі " Особливості планування економічного і соціального розвитку регіону в сучасних умовах " визначено місце і роль регіону в системі народногосподарського комплексу країни, здійснено класифікацію напрямків утворення ефективного підприємницького середовища в регіоні, з'ясовано особливості процесу формування механізму організаційно-економічного розвитку регіону, охарактеризовано інвестиційний процес при плануванні і реалізації програми економічного і соціального розвитку регіону.

У другому розділі " Методичні основи балансування показників плану економічного і соціального розвитку регіону " проведено аналіз соціально-економічного стану регіону, запропоновано методичні основи стабілізації його економіки, узгодження цілей та інтересів об'єктів регіонального управлін-

ня. Значне місце приділено побудові математичних моделей динамічних балансів соціально-економічної системи регіону.

У третьому розділі " Шляхи підвищення ефективності планування соціально-економічного розвитку регіону " розроблено методичні основи формування регіоном товарної політики, реформування агропромислового комплексу, утворення механізму взаємодії підприємств з регіональними структурами влади. Визначено принципи опрацювання стратегічної програми рішення найважливіших соціально-економічних завдань Мар'їнського району Донецької області.

У заключній частині сформульовані основні висновки і пропозиції, які обгрунтовані результатами дисертаційного дослідження.

Дисертація викладена на 161 сторінці машинописного тексту, містить 12 таблиць і 7 малюнків, список літератури, що була використана, із 128 найменувань, 3 додатки.

2. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ДИСЕРТАЦІЇ

2. 1. У сучасних умовах господарювання має місце жорсткий балансовий зв'язок між виробничою і соціальною сферами, зумовлений зв'язком між макроекономічними, мікроекономічними і соціальними показниками розвитку регіону. При плануванні напрямків розвитку регіону повинні враховуватися такі чинники, як взаємовідносини владних структур з об'єктами управління і з державою, характер впливу об'єктів управління на регіональну політику, неформальні відносини всередині регіону, внутрішні і зовнішні джерела інформації щодо ринкової ситуації.

Завданнями владних структур регіону є :

забезпечення єдності цілей країни, регіону і його об'єктів;

забезпечення бази для мотивування;

розробка основ для розподілу всіх видів ресурсів;

утворення організаційного клімату і ділової обстановки;

перетворення цілей в конкретні завдання і розподіл їх між виконавцями;

контроль і координація виконання планових рішень.

2. 2. Основними передумовами для утворення ефективного підприємницького середовища в регіоні є : піклування про працевлаштування, стимулювання інвестицій, своєчасна заміна елементів соціальної політики і структур сфери обслуговування, що застаріли, а також використання різноманітних форм захисту підприємств.

Ефективне підприємницьке середовище в регіоні створюється з використанням таких напрямків стратегічного планування господарської діяльності : забезпечення лідирування на

ринку чи в галузі, несподіваний вихід на ринок з новою продукцією, придбання нових ринкових ніш, зміна економічних характеристик продукції, ринку і галузі, а також комбінування деяких із зазначених напрямків.

2. 3. Механізм організаційно-економічного розвитку регіону повинен будуватися на принципі відповідності основної пропорції між споживанням і накопичуванням природному рівню, що визначається соціально-економічними умовами суспільного виробництва. Це обумовлює стратегію і тактику регіонального регулювання, опрацювання програми розвитку економіки регіону. Внутрішня координація включає регулювання стратегічної діяльності з урахуванням сильних і слабких сторін регіону з метою досягнення ефективної інтеграції внутрішніх його можливостей. Найбільш суттєвим в діяльності владних структур регіону є вибір загальної цілі розвитку, що трактується як місія. Для здійснення місії виробляються конкретні цілі, що є орієнтирами процесів прийняття рішень на рівні регіону. Зміст місії включає :

завдання владних структур виходячи із позицій їх функціональної діяльності;

характер зовнішнього оточення по відношенню до владних структур, яке зумовлює основні принципи їх діяльності;

культура організації в системі керівництва регіоном та рушійні сили діяльності, спрямовані на виконання запланованих заходів.

2. 4. При обґрунтуванні концептуальних питань регіонального програмного комплексу інвестиційних заходів першорядну увагу слід буде приділити схемам розвитку промисловості і сільського господарства, розвитку і розміщенню виробни-

чих сил території регіону, районному плануванню і проектам забудови міст, селищ та сел. З'ясовано, що в процесі планування соціально-економічного розвитку регіону слід враховувати синхронізацію механізмів, що самоорганізуються у виробничій, фінансовій і соціальній сферах. Це зумовлено логікою систем, що самоорганізуються, яка базується на синергії і утворенні у відкритих економічних системах сталих просторово-часових структур. Для реалізації програмного комплексу запропонований механізм, що дозволить зв'язувати докупи кінцеві цілі програми з необхідними ресурсами. У складі такого механізму мають місце чотири види міжблочних взаємодій системи інвестиційних заходів :

створення науково-проектних передумов безупинного інвестиційного процесу в рамках програми;

координація інвестиційного і соціального процесів на території реалізації регіональної програми;

узгодження ходу будівництва з темпами і масштабами його матеріального забезпечення;

досягнення єдності інвестиційного і виробничого процесів.

2. 5. В дисертації досліджено і показано соціально-економічний стан одного з вагомих регіонів Донецької області - Мар'їнського району. В співставних оптових цінах обсяг робіт і послуг в районі скоротився в 1996 року порівняно з 1995 роком на 17,1%. Зниження обсягу виробництва сталося на 11 із 13 промислових підприємств. Із-за порушення економічних зв'язків, припинення централізованих поставань ресурсів, добрив і засобів захисту рослин має місце значний спад виробництва сільськогосподарської продукції (табл.1).

Спад сільськогосподарського виробництва зумовив собою фінансові скрути, збільшення дебіторсько-кредиторської заборгованості, зниження продуктивності праці і ефективності виробництва.

ТАБЛИЦЯ 1

Виробництво сільськогосподарської продукції

Найменування продукції	Одиниця виміру	1990 р.	1994 р.	1995 р.
Зерно	тони	169712	97172	100522
Соняшник	- " -	21532	16338	25398
Овочі	- " -	33437	11075	12978
Картопля	- " -	4077	2511	1351
Плоди і ягоди	- " -	6406	984	1670
Молоко	- " -	84362	51322	44637
Худоба і птахи	- " -	11775	5466	4543
Яйця	тис.шт	17054	5042	2818
Шерсть	тони	11,9	10,0	7,6
Корма	- " -	166083	96200	117603

Головним напрямком подолання процесу зниження виробництва керівництвом регіону визнано реформування власності. Всі колгоспи і радгоспи, що знаходяться в комунальній власності району, перетворені в колективні сільськогосподарські підприємства і агроферми. Завершений перший етап проведення

земельної реформи, видаються земельні сертифікати в усіх сільськогосподарських підприємствах.

Накреслені перспективні напрямки розвитку тваринництва, рослинництва, будівництва, транспорту, капітальних вкладень, екології, торговельного, побутового, соціального і культурного обслуговування. Всі зазначені напрямки зорієнтовані перш за все на стабілізацію економіки регіону.

2. 6. В дисертації обґрунтована необхідність узгодження цілей і інтересів об'єктів і суб'єктів регіонального управління. Обґрунтовано, що в керівницькій діяльності на рівні регіону треба розвивати нові якості господарювання, орієнтовані на можливості і спроможності діяти в соціальній сфері. Узгодження цілей і інтересів забезпечується при централізованому регулюванні ринкових відносин, при реалізації конкурентного потенціалу регіону, при утворенні виробництв інноваційного типу, при ефективному використанні природних ресурсів, за умови підвищення якості життя і посилення економічних стандартів.

2. 7. Для оцінки реальної ситуації в регіоні необхідно розглядати всі види господарської і іншої діяльності як залежні елементи і враховувати цей принцип при стратегічному плануванні соціально-економічного розвитку регіону. Зазначені залежності необхідно планувати, враховуючи при цьому чинник синергійного ефекту, тобто різницю між сукупним ефектом кількох чинників і простою сумою ефектів окремих чинників, діючих незалежно. Такий ефект можна отримати на ринку, у витратах, в технології і в управлінні. Для оцінки ефекту використовується аналіз "сильні сторони - слабкості регіону". Аналіз проводиться групою фахівців по 10-15 чинникам, що

суттєво і комплексно впливають на подальший розвиток регіону. Приклад аналізу по одному із чинників - переробка сільгосппродукції - показаний в табл. 2.

Експеримент проведення аналізу в Мар'їнському районі показав, що значні результати можна одержати при участі в плануванні не менш 20 фахівців з числа керівників підприємств і владних структур регіону.

ТАБЛИЦЯ 2
Переробка сільгосппродукції в регіоні

Сильні сторони	Слабкості
1. Накопичений практичний досвід	Низька частка на ринку
2. Система збуту	Недостатня стандартизація продукції
3. Високе технічне оснащення	Поганий асортимент продукції
4. Економічний механізм	Погані трудові відносини
5. Авторитет серед споживачів	Високі ціни

2. 8. Синергійний ефект враховано при балансуванні показників плану економічного і соціального розвитку регіону на основі побудови математичних моделей співвідношення між показниками: вартістю продукції, що виробляється, і рівнем заробітної плати, попитом і пропозицією сировинних, енерге-

тичних і водних ресурсів, промисловим і сільськогосподарським потенціалом виробництва з урахуванням демографічної ситуації в регіоні і структурного використання земельних територій регіону. Обґрунтовано, що динамічний баланс між швидкістю зміни витрат на виробництво одиниці продукції і збільшенням (зменшенням) заробітної плати описується рівнянням :

$$\frac{dW}{dt} = \frac{1}{\kappa V} \frac{dS}{dt} - \frac{dV}{dt} \cdot \frac{W}{V},$$

де dV/dt - зміна обсягу продукції, що виробляється;

dS/dt - темп зміни заробітної плати;

$\kappa = \frac{S}{V \cdot W}$ - балансове співвідношення у статичі між зарплатою - S , обсягом виробничої продукції - V і витратами на виробництво - W .

Баланс між попитом на різноманітні ресурси (δ) і реальним покриттям попиту (B) задається співвідношенням

$$\kappa = \frac{B}{\delta}.$$

У свою чергу динамічний баланс між швидкістю зміни попиту на ресурси ($d\delta/dt$) і зміною покриття попиту визначається рівнянням :

$$\frac{d\delta}{dt} = \kappa \left(\frac{dB_c}{dt} + \frac{dB_s}{dt} \right),$$

де B_c, B_s - відповідно власні і зовнішні джерела покриття попиту.

За аналогією з вищезазначеним підходом побудовані і наведені в дисертації інші динамічні баланси між відповідними показниками.

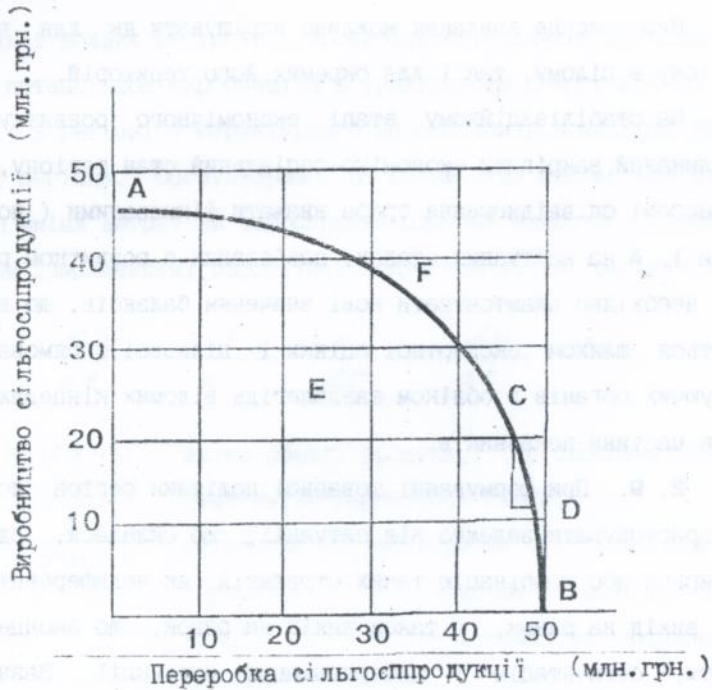
Вищеописане завдання можливо вирішувати як для всього регіону в цілому, так і для окремих його територій.

На стабілізаційному етапі економічного розвитку, що покликаний закріпити економіко-соціальний стан регіону, всі балансові співвідношення треба вважати фіксованими (постійними). А на наступних етапах, пов'язаних з розвитком регіону, необхідно влаштовувати нові значення балансів, що визначаються шляхом експертної оцінки і цільової спрямованості керуючих органів з обліком заздалегідь відомих кінцевих значень частини показників.

2. 9. При формуванні товарної політики регіон повинен використовувати залежно від ситуації, що склалася, одну із чотирьох або комбінацію таких стратегій, як недиференційований вихід на ринок, а також вихід на ринок, що зконцентрувався, сегментацію і диференціацію продукції. Зазначені стратегії дозволяють чітко реагувати на потреби ринку і забезпечувати ефективне управління регіональною економікою.

Найбільш важливим при виборі стратегій є встановлення пропорцій між різноманітними видами продукції, бо на її виробництво використовуються однакові ресурси.

В дисертації докладно досліджені пропорції сільськогосподарського і переробного виробництва в Мар'їнському районі. Результати дослідження показані на мал. 1. Рациональне поєднання загальних видів продукції відображають крапки, що знаходяться на лінії АВ. Крапка Е і інші крапки, розміщені ліворуч від лінії АВ, знаходяться в зоні неефективного використання регіональних ресурсів, а крапка F і інші крапки, розміщені справа від лінії АВ, - це зона показників, недосяжних - на базі існуючих ресурсів регіону.

Мал. 1. Межа виробничих можливостей регіону

Е - зона неефективного використання регіональних ресурсів;

Ф - зона показників, недосяжних на базі існуючих ресурсів регіону

Рішення у галузі товарної політики, таким чином, є кінцевим результатом оцінки взаємодії трьох чинників : можливості виробництва, існуючі ресурси і попит.

2. 10. При реформуванні агропромислового комплексу Мар'їнського району на базі балансування показників плану економічного і соціального розвитку регіону використано три напрямки перетворень : збереження цілісності економічно сильних господарств із зміцненням госпрозрахунку на основі дольової власності, більш швидке впровадження ринкових структур і широке використання всіх форм внутрішньогосподарського кооперування.

2. 11. Найбільш важливим у механізмі взаємодії підприємств з регіональними структурами влади є те, що кожне підприємство повинне бути пристосовано до потреб суспільства регіону, повинне створювати фінансову систему, виробляти ті чи інші блага і брати участь у формуванні і реалізації соціальної програми. Для успішного рішення зазначених завдань, а також для ефективної взаємодії з владними структурами регіону запропоновано використати керівницьке консультування на базі спеціально створеної служби в районній державній адміністрації.

2. 12. Сформульовані такі основні принципи регіональної економіки, що базуються на результатах дослідження :

формування ефективної ринкової економіки, що забезпечує баланс економічної ефективності і соціальної справедливості; утворення умов для підприємництва;

забезпечення добробуту і гарантій демократичних свобод громадян;

захист прав власності і зміцнення державності.

Зазначені принципи втілені в програмі конкретних заходів щодо вирішення найважливіших економічних і соціальних проблем в Мар'їнському районі Донецької області.

Програма обговорювалася в Мар'їнській районній держадміністрації, а також в Донецькій обласній держадміністрації і одержала схвалення.

3. ПЕРЕЛІК ОПУБЛІКОВАНИХ РОБІТ,

ДЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ДИСЕРТАЦІЇ

- 3. 1.** Манько В.А. Реформирование агропромышленного комплекса в условиях Марьинского района // Экономика АПК Украины. - 1997. - N 2. - с. 36-39. - 0,3 д.а.
- 3. 2.** Манько В.А., Крулькевич М.И. Совершенствование местного самоуправления на основе стабилизации экономики. // Проблемы экономики и совершенствования подготовки экономических кадров в условиях перехода к рынку: Тезисы докладов международной научно-практической конференции. - Запорожье: Запорожский институт экономики и информационных технологий, 1995. - с. 19 - 20. - 0,1 д.а.
Особистий внесок автора: принципи стабілізації і самоврядування.
- 3. 3.** Крулькевич М.И., Манько В.А. Определение показателя устойчивого состояния экономики региона. // Тезисы докладов вузовской конференции по итогам научно-исследовательской работы. - Донецк: Донецкий госуниверситет, 1995. - с. 36-37. - 0,1 д.а.
Особистий внесок автора: перелік показників сталого стану економіки регіону та визначення їх впливу на зміну стану економіки.

- 3. 4.** Манько В.А. Подходи и методы обеспечения пропорционального и сбалансированного развития экономики региона.// Взаимодействие предприятий и учреждений в системе регионального управления. - Донецк, ИЭП НАН Украины, 1996.- с. 92-100.- 0,5 д.а.
- 3. 5.** Манько В.А. Пути повышения эффективности планирования социально-экономического развития Марьинского района Донецкой области.// Препр.докл. - Донецк: ИЭПИ НАН Украины, 1997. - 23 с. - 1,0 д.а.

A n n o t a t i o n

Man'ko V.A. Balance of Parametres of the Plan of Economic and Social development of a Region.

Dissertation in the of manual for obtaining scientific grade of candidate of economic sciences on speciality 08.10.03 - municipal and regional economy. Institute of economic-legal research National Academy of Sciences of Ukraine - Donetsk, 1997.

In dissertation there was defined a role of region in the system of economic complex of the country. There were defined the mechanizms of organizational - economic development of the region and metodical basis for ballancing of parametres of the plan of its economic and social development.

There was conducted an analysis of functioning of the Marjinskiy district of Donetsk oblast and there were reflected perspective direction in its development. Also there were worked out mathematical models of dynamic balances of social-economic regional system, defined the ways of increasing effectiveness of planing process of interrelation of interprises with regional structures of powe. Worked out principles of forming of strategic program of solving the main economic and social problems on the example of Marjinskiy district.

А Н Н О Т А Ц И Я

Манько В.А. Балансирование показателей плана экономического и социального развития региона.

Диссертация в виде рукописи на соискание научной степени кандидата экономических наук по специальности 08.10.03 - Городская и региональная экономика. Институт экономико-правовых исследований НАН Украины - Донецк, 1997 г.

В диссертации определена роль региона в системе народнохозяйственного комплекса страны. Установлены закономерности формирования механизма организационно-экономического развития региона и методические основы балансирования показателей плана экономического и социального его развития.

Проведен анализ функционирования Марьинского района Донецкой области и показаны перспективные направления его развития. Разработаны математические модели динамических балансов социально-экономической системы региона. Определены пути повышения эффективности планирования процесса взаимодействия

предприятий с региональными структурами власти. Разработаны принципы формирования стратегической программы решения важнейших экономических и социальных проблем на примере Марьинского района.

А Н О Т А Ц І Я

Манько В. О. Балансування показників плану економічного і соціального розвитку регіону.

Дисертація у вигляді рукопису на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08. 10. 03 - Міська і регіональна економіка. Інститут економіко-правових досліджень НАН України - Донецьк, 1997 р.

В дисертації визначена роль регіону в системі народно-господарського комплексу країни. Встановлені закономірності формування механізму організаційно-економічного розвитку регіону і методичні основи балансування показників плану економічного і соціального його розвитку.

Проведений аналіз функціонування Мар'їнського району Донецької області і показано перспективні напрямки його розвитку. Розроблені математичні моделі динамічних балансів соціально економічної системи регіону. Визначені шляхи підвищення ефективності планування процесу взаємодії підприємств з регіональними структурами влади. Розроблені принципи формування стратегічної програми рішення найважливіших економічних і соціальних проблем на прикладі Мар'їнського району.

Ключові слова: регіональне планування, економічний розвиток, соціальний розвиток, бізнес, господарчий комплекс регіону.

АВ 37.990

ПІДПИСАНО до друку 6.05.1997 р.

Формат 60 x 84 / 16. Папір N 1. Офсетна друк.

Умовн. друк. арк. 1.0. Тираж 100 примірників. Безкоштовно.

Замов. N 612
